

SAMENLEVINGSOPBOUW
Gent

Blaisantvest 70 | 9000 Gent
info.gent@samenlevingsopbouw.be

Dialogo rond UITpas en vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede (2015)

---

1. Auteur(s)

Samenlevingsopbouw Gent vzw - Gentse Overlegtafel

2. Samenvatting

Met de invoering van de UITPAS in september 2014 zijn niet alle problemen en drempels rond vrijetijdsparticipatie voor mensen in armoede opgelost. Om de Uitpas (en in se Vrijetijdsparticipatie) toegankelijker te maken blijft de Gentse Overlegtafel (Samenlevingsopbouw Gent vzw, vzw SIVI, Beweging van mensen met laag inkomen en kinderen vzw, De Zuidpoort vzw) ijverden voor een dialoog rond vrijetijdsparticipatie. Samen met een aantal andere organisaties (Jong Gent in Actie, KRAS vzw, vzw JONG, De Sloep vzw, Emancipatorische werking OCMW, Kompas, Hand-in-hand) gingen ze in mei 2015 in gesprek met Schepen van Cultuur, Annelies Storms. Ze bespraken 6 thema's: aantrekkelijk aanbod voor jongeren tussen 16 en 25 jaar, alternatief voor 1-euro tickets, communicatie, informatie, grootouders en co-ouders, toeleiding naar anderstaligen en oprichting van een mobiel Uitpunt.

3. Trefwoorden

Vrijetijdspas; Participatie; Onderbescherming.

4. Forum

Vorbereidingsmoment op 18 mei 2015 met deelnemers van Samenlevingsopbouw Gent en de 3 Gentse verenigingen waar armen het woord nemen
Dialogomoment met Schepen van Cultuur op 29 mei 2015 in samenwerking met

SAMENLEVINGSOPBOUW
Gent

Blaisantvest 70 | 9000 Gent
info.gent@samenlevingsopbouw.be

Werkgroep Toeleiding van het NetwerkVrijetijdsparticipatie

Naar aanleiding van deze dialoogsessie werd de conceptnota rond toeleiding en een vrijetijdsloket (2014) verder uitgewerkt en ingediend. Het Mobiel Uitpunt werd vanaf 2016 operationeel.

Jaarlijks wordt een dialoogmoment tussen mensen in armoede en de Schepen van Cultuur georganiseerd.

5. Verwante uitgaven

- ✚ [Verslag voorbereidingsmoment 18 mei 2015- Samenlevingsopbouw Gent vzw, Gent, 2015](#)
- ✚ [Artikel " De Uitpas doorgelicht", FRANK 14 p 4-6 \(pdf\)](#)
- ✚ [Artikel " Mobiel UITpunt vanaf mei ook in jouw buurt" Frank 15 p16-17 \(pdf\)](#)
- ✚ [Artikel "Vrijetijdsparticipatie, maar nog niet voor iedereen" Frank 4 p15-16 \(pdf\)](#)
- ✚ ["Conceptnota doelgroepbepaling en toeleiding uitpas met kansentarief" – september 2014 \(ter voorbereiding van dialoog met betrokken Schepenen op 25 september 2014\)](#)

Luik 1: Aanbod

1. Uitbreiding van het aanbod

Getuigenis in interviewstijl gebracht door enkele jongeren van Jong Gent in Actie

Jullie komen van Jong Gent in Actie. Wat is dat?

Dat is een plek waar we kunnen chillen, waar we ons op het gemak voelen en waar we altijd terecht kunnen voor een gesprek. Er komen jongeren in kwetsbare situaties van 14 tot 26 jaar. We willen vooral dat er naar die jongeren geluisterd wordt. Zodat we een samenleving krijgen waar we wel deftig kunnen wonen, waar we ons goed voelen op school en kansen krijgen om te werken... En een leuke vrije tijd hebben.

Hebben jullie in groep al iets gedaan met de uitpas?

Anekdote JGiA, waar een UiTPAS gehaald werd in groep: 2 van de 8 jongeren hebben toen UiTPAS gekregen. Niet iedereen was in orde met paspoort of domicilie, of had recht op verhoogde tegemoetkoming. Toch hebben alle jongeren van de groep het wel financieel heel moeilijk... De groep is nadien naar het Gravensteen geweest. Daar mochten we allemaal gratis binnen.

En individueel, al iets leuk gedaan?

Wij vinden het niet terug op de website wat er te doen is.

We zijn nog eens naar het Gravensteen geweest, om een puntje te sparen. Heel wat dingen die we leuk vinden, zijn niet te vinden in de UiTPAS. De UiTPAS heeft nog veel te weinig leuke dingen voor jongeren.

Bijvoorbeeld, wat de jongeren uit onze werking willen doen:

- De cinema's en zeker Kinopolis – wij gaan graag naar de film
- Tropisch gedeelte van het Rozenbroeken zwembad. Soms zijn er in het sportbad maar 2 baantjes vrij. Stel dat wij daar dan in groep naar toe gaan, dat is toch niet leuk!
- Festivals of fuiven: op de Gentse feesten Boomtownfestival in de Handelsbeurs, I love techno,...
- Beurzen in Flanders Expo – Floraliën of beestjes en bazen, andere beurzen...
- Ode Gand
- De toeristische bootjes
- Sport: fitness, dansclub, voetbal, sportclubs, ...
- Kermis, schaatsen in de Kristallijn
- Een pretpark doen wij ook al eens graag, maar ja, dat is buiten Gent

Voorstel

Het aanbod moet aantrekkelijker worden voor iedereen, ook voor jongeren tussen 16 en 25 jaar:

- Samen met de jongeren het aanbod bespreken en verder uitbreiden
- 3 cinematickets per persoon/jaar koppelen aan de UiTPAS- korting van 80%.
- X-aantal tickets per persoon/jaar voor het subtropisch gedeelte van Rozenbroeken, IJspiste Kristallijn en festivals binnen Gent.

Antwoord Schepen Storms

Samen met jongeren het aanbod bespreken en verder uitbreiden: Uit de cijfers blijkt dat de UiTPAS niet veel gebruikt wordt door jongeren tussen 16 en 25 jaar. De verklaring hiervoor is allicht dat het aanbod inderdaad nog niet aantrekkelijk genoeg is voor deze groep. De Schepen wil hierover in gesprek met jongeren via o.m. de Jeugd Raad en Jong Gent in Actie.

Drie keer per jaar cinema aan kansentarieef: Er is een positief gesprek geweest met Sfinx Cinema en Studio Skoop. Het ziet er naar uit dat er met deze spelers een overeenkomst zal kunnen afgesloten worden. Kinopolis Gent staat momenteel op de lijst om mee in gesprek te gaan. De moeilijkheid is dat het hier om het commercieel aanbod gaat. De uitrol van de UiTPAS gebeurt in fases. In de eerste fase werd enkel het gesubsidieerd aanbod opgenomen. In ruil voor hun subsidie, moeten deze aanbieders instappen in het aanbod van de UiTPAS. Bij commerciële spelers, het niet-gesubsidieerde aanbod, moet Stad Gent rekenen op hun 'goodwill'.

X-aantal tickets per persoon/jaar voor bijvoorbeeld het subtropisch gedeelte van S&R Rozenbroeken, IJspiste Kristalijn en festivals binnen Gent:

Het **subtropische gedeelte S&R Rozenbroeken** komt nog voor de zomer bij het aanbod. Mensen met een UiTPAS aan kansentarieef zullen zeker vijf keer per jaar van een korting kunnen genieten. Stad Gent is verder aan het onderhandelen om hier acht keer per jaar van te kunnen maken.

De IJspiste Kristalijn zal op de lijst komen om in een latere fase mee te gaan onderhandelen.

Festivals binnen Gent, zoals het aanbod van Handelsbeurs Concertzaal, OdeGand en Gent Festival van Vlaanderen zitten momenteel in het aanbod. Het festival 'I Love Techno' zal niet in het aanbod opgenomen kunnen worden. Het is een commerciële aanbieder en wordt niet als een onderdeel van cultuur, jeugdwerk of sport gezien. In het verleden was deze speler niet bereid om kortingen te geven. Tijdens de **Gentse Feesten** zijn een aantal indoor-activiteiten, zoals de Boomtown-concerten in de Handelsbeurs, betalend. Deze staan niet op de lijst van onderhandelingen in de tweede fase, maar worden wellicht in een latere fase toegevoegd.

De Bootjes van Gent wordt ook niet als onderdeel van cultuur, jeugdwerk en sport gezien. Hiermee wordt niet onderhandeld in de tweede fase.

Het sportaanbod (fitness en dans) behoort ook tot het commerciële aanbod, wat de onderhandelingen moeilijker maakt. De Schepen gaf aan dat ze het zeer belangrijk vindt om dit in het aanbod te krijgen. De onderhandelingen zijn gepland in de tweede of derde fase.

Uit de getuigenissen van de jongeren van Jong Gent in Actie bleek dat de **Kermis van Gent** (halfvastenfoor) ook in het aanbod van de UiTPAS zou mogen komen. Dit behoort echter ook niet tot cultuur, jeugdwerk of sport. De uitbaters van de Kermis bieden op de laatste dag korting aan. Via het OCMW kan er ook korting verkregen worden. De Schepen gaf duidelijk aan dat de Kermis van Gent waarschijnlijk niet tot het aanbod zal behoren.

Vragen uit het publiek

In musea zijn tal van boeken te koop. Kan dat ook aan korting via de UiTPAS verkregen worden?

Op boeken zal geen korting gegeven worden met de UiTPAS. Dit is niet mogelijk omdat de opbrengst van de verkochte boeken naar de uitgever gaat, slechts een beperkt deeltje van de opbrengst is voor de musea. Wel staan er boeken op de lijst om tegen gespaarde punten in te wisselen.

Kan je bij een gratis activiteit ook een punt sparen? Hier in het STAM kon dit vandaag niet.

Bij gratis activiteiten kunnen punten gespaard worden, dus dit zou normaal wel moeten kunnen. De zuilen zijn soms defect, dit zijn beginnersproblemen.

2. Alternatief op het aanbod van 1-euro tickets

Getuigenis gebracht door 2 deelnemers van Beweging van Mensen met Laag Inkomen en Kinderen

Het is niet gemakkelijk om een activiteit te boeken. Laatst wou ik tickets bestellen voor het Boksgala en werd ik van de ene website naar de andere gestuurd. Ik kwam dan op de website van Huis van de sport terecht. Daar werd niets over kansentarief of over de UiTPAS gezegd. Dan vraag je je af waar je de kaart moet bestellen, of ik de volle pot zal moeten betalen. Dat zijn allemaal vraagtekens. Ik ben uiteindelijk niet gegaan. Vroeger was het duidelijk dat je via 1-euro of via 80/20 naar verschillende grotere activiteiten kon gaan zoals het Boksgala.

Getuigenis gebracht door deelnemers van SIVI vzw

In het vorige systeem konden we in groep naar allerlei grotere evenementen in Gent. Zo zijn we naar Odegand, NTGent en verschillende tentoonstellingen gegaan. Ik heb hier enorm van kunnen genieten. Ik kan momenteel geen aanspraak maken op een UiTPAS met kortingstarief hoewel in een heel hoge schuldenlast heb (en dat weten ze bij SIVI en de SK). Dit komt omdat ik op mijn belastingsbrief een relatief goed inkomen heb. Ik wens niet geholpen te worden door officiële instanties om van mijn schulden af te komen. Ik leef al jaren in deze grijze zone. Via de vereniging kon ik mee naar het aanbod van 1-euro en 80/20 omdat zij mijn situatie goed kennen. Nu valt dit volledig weg voor mij aangezien ik niet de volle pot kan betalen. Er zou een systeem moeten bestaan waardoor ik dit wel nog kan doen, bvb door punten te sparen.

Voorstel

Grotere Gentse evenementen zoals: de wielersesdagse, het boksgala, festival van Vlaanderen, Floraliën, Winterdroom, OdeGand, ... zijn vaak duur.

De vroegere 1 euro-regeling was zeer goed, onder meer omwille van de concrete toeleiding. We willen dit op een of andere manier behouden, zonder een parallel systeem in te voeren.

Wij stellen voor:

- X- aantal 1-eurotickets voorzien voor grotere Gentse evenementen via het puntenspaarsysteem
- Garantie dat er toegang is tot deze evenementen via het kansentarief als het puntensaldo onvoldoende is of als de 1-eurotickets op zijn

Antwoord Schepen Storms

X- aantal 1-eurotickets voorzien voor grotere Gentse evenementen via het puntenspaarsysteem en de garantie dat er toegang is tot deze evenementen via het kansentarief als het puntensaldo onvoldoende is of als de 1-eurotickets op zijn.

1-euro tickets worden in geen geval terug ingevoerd. Kortingsystemen die naast elkaar bestaan wil de schepen vermijden.

Met de grote (gesubsidieerde) spelers is er een overeenkomst afgesloten met twee elementen: toetreden tot het UiTPAS-aanbod en gratis tickets ter beschikking stellen. Het is echter geen makkelijke opdracht om dit technisch mogelijk te maken. Stad Gent zal aan CultuurNet Vlaanderen de opdracht geven te onderzoeken of het mogelijk is om gratis tickets te verdelen onder kansenspashouders via het puntenspaarsysteem. Dit zou een goede manier kunnen zijn om een antwoord te bieden op deze vraag.

Wat de grotere Gentse evenementen betreft, is Stad Gent momenteel aan het onderhandelen met Filmfestival Gent. Doordat meerdere partners instaan voor de ticketverkoop van dit evenement is dit technisch ingewikkeld, maar er wordt aan gewerkt. Het Boksgala valt onder sport en valt eerder onder de bevoegdheid van Schepen van Welzijn, Gelijke Kansen, Gezondheid en Sport, Resul Tapmaz. De schepen zoekt uit wat hier mogelijk is. De aanbieders van de Gentse Floraliën zijn bereid voor een gesprek. De ticketverkoop van Gent Jazz is momenteel al gestart, waardoor het dit jaar niet mogelijk is om een korting te verkrijgen op de tickets met de UiTPAS of om punten te sparen. In een later stadium zal dit misschien wel lukken.

Momenteel is het antwoord voor mensen die in de grijze zone zitten (niet in schuldbemiddeling of geen verhoogde tegemoetkoming) en niet in aanmerking komen voor een UiTPAS aan kansentarief, maar toch moeilijk rondkomen, de organisatie-UiTPAS. Deze kan ook individueel gebruikt worden in afspraak met de organisatie.

Vragen uit het publiek

Bij de Rap op Stap kunnen volwassenen korting krijgen op bepaalde reizen, wanneer deze in de grijze zone vallen. Is het mogelijk om een manier te vinden zodat je op basis van schulden of inkomen die je kan voorleggen, een UiTPAS aan kansentarief te verkrijgen?

Momenteel is Stad Gent niet in staat om dit te organiseren. Door de snelle start hebben zij gekozen voor twee duidelijke criteria (verhoogde tegemoetkoming en in schuldbemiddeling zijn) om de UiTPAS te kunnen verkrijgen aan kansentarief. Ze willen eerst inzetten op een uitgebreider aanbod. Momenteel wordt de grijze zone opgevangen door de organisatie-UiTPAS.

Mensen durven niet altijd te vragen waar ze recht op hebben uit schaamte voor hun situatie. Hoe kun je deze mensen wel bereiken en overtuigen?

Een vertrouwenspersoon kan meegaan naar de Stadswinkel wanneer de drempel te groot is om alleen te gaan.

Vroeger kon ik via de 80/20 regeling korting krijgen op de computerlessen bij Educo. Dit kwam in aanmerking omdat dit bij als vormingscursus werd gezien. Momenteel zit Educo niet bij de aanbieders van de UiTPAS.

Wisper en Vormingplus zitten nu al in het aanbod. Femma vzw, Viva-SVV, KWB bieden cursussen aan die binnenkort ook in het aanbod zullen zitten. De moeilijkheid is hier dat het om Vlaamse verenigingen gaat. Het prijsbeleid wordt door hun Vlaamse koepel bepaald, waardoor er ook een overeenkomst met de overkoepelende verenigingsstructuur gesloten moet worden. De schepen bekijkt of Educo ook in aanmerking komt om opgenomen te worden in het aanbod.

3. Grootouders en co-ouderschap

Getuigenis gebracht door vzw Sivi

Ik heb vijf kleinkinderen tussen 6 en 15 jaar. Twee wonen in Ledeberg bij hun alleenstaande mama die heel veel werkt en geen alimentatie krijgt. Die kinderen zijn in het weekend bij de Turkse papa in de Sleepstraat. Drie wonen in Overmere bij hun beide ouders die beiden full time werken. Zij hebben

allemaal geen UITPAS met kansentarieef, ofwel omdat ze niet in Gent wonen ofwel omdat de ouders er niet om willen gaan. Ik durf hier dan ook niet meer om vragen... Ik heb zelf een UITPAS met kansentarieef waardoor ik al heel veel dingen heb kunnen doen. Ik zou het niet meer kunnen missen.

Vroeger kon ik dank zij 80/20 met hen naar Kopergieterij, poppenkast in Huis van Alijn, Playbeach gaan en die tickets achteraf bij vzw SIVI indienen. Ik betaalde uiteindelijk dan maar 20 % van het ticket. Nu kan dat niet meer. Ik vind het heel jammer dat ik met de kleinkinderen nog maar heel weinig kan doen.

Als ik NU één of twee of drie kleinkinderen uitnodig, dan kook ik gezond (wat duur is), lees voor, doe gezelschapsspelletjes, oefen met hen lezen én ik ga met hen op stap: soms een wandeling en een ijsje bij Boer Janssen, soms poppenkast, soms toneelstuk, film. Dit weekend ging ik naar Pierke met Lara, de jongste, omdat ze op leesweekend kwam. Een ticket kost 5 euro. Er zijn twee pauzes op de zolder en dan worden er chips en sapjes verkocht tegen 1 euro. Ik heb altijd een flesje Brittawater mee maar ik laat een of meerdere kleinkinderen in elke pauze wel iets kopen. Vaak krijgen ze dan ook nog één bolleke ijs in de stad. Als je dit met twee kleinkinderen doet, dan ben je inclusief je eigen ticket, min 25 euro kwijt, maar dan heb je ook vooraf boodschappen in Colruyt gedaan. Zo'n weekend weegt zwaar op mijn budget. Kleinkinderen zijn ook jarig, er is Kerst, Sint, Pasen. Dit jaar (2014) was er geen Sint en dat deed me pijn. Vriendinnen van mij gaan met hun kleinkinderen met vakantie, of zelfs op citytrip. Ik zou hen erg gaarne meer willen geven, vooral de kinderen van mijn oudste alleenstaande dochter omdat die in een vechtscheiding zitten al meer dan drie jaar en heel weinig ontspanning hebben. Helaas kan ik met hen heel weinig doen. Ik zou heel graag naar de poppenkast gaan met hen, maar ik kan dat bijna niet meer doen want het is te duur omdat zij geen UITPAS met kansentarieef hebben.

Toen ik vroeger met hen naar Playbeach ging, roken ze de pannenkoeken en frietjes. Ik liet hen water uit een flesje stiekem drinken in het toilet, nam een koek mee, maar kocht hen naast het ticket ook een pannenkoek of frietjes. Met drie kleinkinderen was ik zo al gauw meer dan 30 euro kwijt voor 3 uur. Ik deed het met één koffie.

Onlangs zei mijn zoon nog: 'Mama, jij bent een hele goede oma. Je kookt gezond, je geeft aandacht, speelt met hen, laat hen ruimte om creatief te zijn en je doet buitenshuis ook nog leuke dingen met hen.' Wat hij zei heeft me heel erg veel deugd gedaan. Na zo'n weekend ben ik bekaf. Ik heb fibro en diabetes en ben hoog sensitief en moet dan enkele dagen recupereren.

Ik mis een opa naast me (ik was ook alleenstaande moeder met drie kinderen DESTIJD van zodra ze ongeveer drie jaar waren) om de taken wat te verdelen en ik mis GELD. Ik kan erg gefrustreerd lopen als ik hen dingen ontzeg of hen niet uitnodig omdat ik niet genoeg geld overhoud of geen Kerst vier omdat ik niet voor drie kinderen, drie schoonkinderen, vijf kleinkinderen koken kan, wegens te veel geld kwijt. Vroeger zette ik een kerstboom met pakjes eronder. Daarna bouwde ik dat af tot elk na loting 1 pakje en dit jaar hield ik geen kerstfeest. Ik loop dan ook minder door de stad. De lichtjes, de kadootjes, de muziek...Zelf kan ik aan Kerst een symbolische invulling geven maar kinderen zijn dol op pakjes of op spelletjes met pakjes met dobbelsteen.

Ze moeten het doen met de oma die ik ben, met mankementen. Dit weekend heb ik genoten van Lara maar toch voelde ik ook stress. Voor volgend weekend heb ik opnieuw kaarten voor Pierke. Imani is dan in de Sleepstraat en ik weet niet of de papa haar zal willen meegeven. De vorige keer heb ik heel wat woorden moeten incasseren om haar mee te krijgen naar de musical Doornroosje, via SIVI. Ze wou zo graag. Ik heb alles over me heen laten gaan. Helaas zal ik in de toekomst haar niet meer zoveel kunnen meenemen naar zaken die ze graag wil zien omdat ze geen UITPAS met kansentarieef heeft en omdat niet alles in het aanbod van de UITPAS zit.

Kleinkinderen, diverse culturen, echtscheiding, weinig geld en absoluut niet gezond als oma is complex, zeer leerrijk, maar vaak frustrerend voor een groot deel ook omdat je altijd aan het rekenen bent. Het is een zegen, want zij zijn gezond, erg intelligent, vitaal en creatief en elk kind is totaal anders en het grootste geschenk is mijn volle aandacht en het besef dat ik hen echt zie met mijn hart en intuïtie. Nu ik bijna 60 ben, besef ik meer dan ooit wat een kind echt nodig heeft: aandacht, responsief zijn. Met mijn eigen kinderen zat ik zelf in het verdriet van scheiding, verlies werk enz...Nu wil ik het met de kleinkinderen beter en bewuster doen.

Ik vind het jammer dat grootouders hun kleinkinderen niet kunnen meenemen aan kortingstarief omdat de kleinkinderen geen UiTPAS met kansentariaf hebben of gewoon niet in Gent wonen en er dus geen recht op hebben. Dit beperkt grootouders sterk in hun vrijheid en mogelijkheden om iets met hun kleinkinderen te doen. Ook gescheiden ouders waarbij de kinderen niet ingeschreven zijn bij de partner uit Gent, hebben dit zelfde probleem. Ik hoop dat voor deze problemen een oplossing kan worden gevonden.

Voorstel

Grootouders en co-ouders moeten de mogelijkheid hebben om samen met hun kleinkinderen of kinderen vrij deel te nemen aan het Gentse vrijetijdsaanbod.

Wij stellen voor:

Voorzie op de kaart van de grootouders en co-ouders een aantal beurten zodat minderjarige kleinkinderen of kinderen aan kansentariaf toegang krijgen op het vrijetijdsaanbod.

Antwoord Schepen Storms

Voorzie op de kaart van de grootouders en co-ouders een aantal beurten zodat minderjarige kleinkinderen of kinderen aan kansentariaf toegang krijgen op het vrijetijdsaanbod.

Stad Gent wil zoeken naar een systeem om aan te tonen dat het kind ook bij de ouder in kwestie verblijft (co-ouderschap). Voor de sociale huisvesting gebeurt dit al, misschien kan dit systeem ook gebruikt worden voor de UiTPAS. Voor grootouders met kleinkinderen van wie de ouders niet in aanmerking komen voor een UiTPAS aan kansentariaf (ze wonen buiten Gent, hebben geen recht op verhoogde tegemoetkoming of zitten niet in schuldenbemiddeling) kan dit een stuk opgevangen worden met omruilvoordelen. Het probleem in verband met grootouders en kleinkinderen zal minder snel in orde gebracht kunnen worden dan de problemen rond co-ouderschap.

Luik 2: Toeleiding

1. Communicatie en informatie

Getuigenis gebracht door deelnemer van Sociale Kruideniers Gent

De drempel om een Uitpas te halen is groot. Je kan de kaart met korting enkel afhalen in de Stadswinkel, maar mensen weten soms niet goed waar het is (Dienst Toerisme – Vismijn, Uitbureau,...). Kan het ook niet in het AC Zuid bvb. aan het loket van Gentinfo?

Het is belangrijk om na te denken welke mensen nog bij de uitpas betrokken kunnen worden. Bijvoorbeeld een poetsvrouw of een verpleegster die bij mensen thuis komt kan laten weten dat er een UITpas is. Zo kun je mensen de meer geïsoleerde leven bereiken. Daklozen en mensen zonder papieren vallen uit de boot.

Getuigenis gebracht door deelnemer van projectgroep Genoeg!

Geachte mevrouw de schepen, Dames en Heren,
Ik ben actief lid van het project 'GENOEG'. Ik treed op als vertegenwoordigster van een snel groeiende groep personen, nl. vijftigers die plots kunnen of beter geformuleerd moeten genieten van een vervangingsinkomen en recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming. Dit is buiten onze wil en wens, maar wel wegens stopzetting van het bedrijf, fusie van bedrijven, overnames, reorganisatie, robotisering en/of medische reden (oncologie, burn-out).

De invoering van de "Uitpas" is een mooi initiatief, een leuk middel voor ons om terug te kunnen deelnemen aan bv. het cultureel leven. Dit biedt ons de gelegenheid om met vrienden, ex-werknemers een tentoonstelling te bezoeken en onrechtstreeks een gelegenheid om te netwerken - mogelijks een nieuwe jobaanbieding?

De "Uitpas" gebruiken is in de praktijk toch wel voor ons een zware tegenvaller, zeker op emotioneel vlak : het voelt aan alsof wij profiteurs zijn, armoezaaiers

Wij, en al onze lotgenoten, die tijdelijk moeten leven in financieel minder gunstige omstandigheden (vgl met het verleden), wensen behandeld te worden op een respectvolle wijze en dit onafhankelijk van onze professionele status en/of beroepsinkomen.

Om ons ongenoegen te illustreren wens ik een tweetal voorbeelden te vermelden:

Voorbeeld 1:

Door de personen aan het loket wordt steeds vermeld na het overhandigen van de "Uitpas" dat het voor mij maar 1,2 € is in plaats van 6€ met de nadruk wegens mijn recht op verhoogde tegemoetkoming. Dit wordt aan de balie telkens zo luid geformuleerd zodat alle omstaanders, dus ook onbekenden (toekomstige werkgevers) vrienden, kennissen, dit goed kunnen horen. Zoals u weet lokt elke actie een reactie uit. De reactie van de vrienden is eenvoudig maar wel duidelijk en uiterst pijnlijk: zijt ge niet beschaamd – verhoogde tegemoetkoming. Gij verhoogde tegemoetkoming, wat is dat en hoe komt gij daar weer aan? De groep is immers op de hoogte van mijn behaalde diploma's en dat ik meer dan 25 jaar gewerkt heb als ICT-manager, personeelschef, dokter, verantwoordelijke van .... enz.

Als tweede voorbeeld kan ik volgende ervaring meegeven:

Ik ondervind geen enkel probleem bij de afgifte van gratis tickets (gewonnen na deelname wedstrijd). Bij overhandigen van mijn "Uitpas", volgt wel de uitspraak: en nu wilt ge ook nog een punt voor de Uitpas. Tijdens de wachttijd voor het inscannen (3 tot 5 minuten) stappen de vrienden een paar meters opzij. Zij wensen niet direct geassocieerd te worden met een schooier en bouwen ondertussen hun reacties op. Terug bij de groep en dan start de nodige commentaar ... vermoedelijk uit onwetendheid en bij een gelukkig gebrek aan ervaring:

Verplicht te leven met een vervangingsinkomen.

In de toekomst beschik ik over drietal mogelijkheden om de vernederingen op te vangen.

Optie1: Geen gebruik meer maken van mijn "Uitpas", de volledige tarief betalen van mijn beschikbaar budget voor gezonde voeding – wat, in de toekomst, nadelig kan zijn voor mijn gezondheid.

Optie 2: Wel gebruik maken van mijn "Uitpas" en mij steeds minderwaardig voelen – een tendens die op langere termijn alleen maar kan leiden tot gezondheidsproblemen om het woord depressie niet direct te gebruiken.

Ook kan ik nog opteren voor een alternatief om de emotionele vernedering te omzeilen: nl. mijn vrienden hartelijk danken voor de uitnodiging en met een smoes mijn kat sturen. Dit kan in de toekomst enkel leiden tot isolatie, vereenzaming en depressie en staat haaks t.o.v. het doel van de invoering van de Uitpas

Graag zouden wij, zoals iedereen die gebruik maakt van de "Uitpas" met het recht op vermindering wegens een verhoogde tegemoetkoming genieten van een eenvoudige, stille en vnl. neutrale afhandeling van de acties aan een loket. Acties die kunnen vergeleken worden met de werkwijze die dagelijks gehanteerd wordt door de personen aan de kassa van bv. de Colruyt, Delhaize, Carrefour, Gamma, ...Dit kan eenvoudig klinken als: mevrouw kan ik uw Uitpas inscannen – kan ik 1,2 € ontvangen voor uw toegangs-/ingangsticket. Mevrouw de schepen, ik wens je te bedanken in naam van iedereen voor het ondernomen initiatief, nl. uw luisterbereidheid voor onze wensen en noden zodat wij in de nabije toekomst als waardige personen kunnen deelnemen aan de talrijke culturele activiteiten ingericht door stad Gent.

Dank u.

Voorstel

Brede communicatie en informatie rond de UiTPAS voor iedereen, door:

A. Het verhogen van de zichtbaarheid:

- informatiestanden op grote activiteiten zoals de Gentse Feesten
- spandoeken, reclameborden, (buurt)infopanelen, lichtreclame,... op openbare plaatsen
- welkomstvoordelen promoten op plaatsen waar je ze kan inwisselen en niet enkel op website
- communicatie via verschillende media (AVS, de stadskatern van de Streekkrant, krantje van het OCMW, Stadsmagazine,...)
- kortingstarief (+ Logo UiTPAS) duidelijk vermelden op websites, aan kassa's en in alle communicatie (krantjes, nieuwsbrieven) van aanbieders

B. Mondelinge (proactieve)communicatie en vorming:

- personeel van Stad Gent en OCMW Gent (buurtwerkers, baliemedewerkers van de bibliotheken en musea, telefonisten van GentInfo, assistenten van OCMW, brugfiguren, ...) stellen **automatisch** de vraag of je al een UiTPAS hebt en leggen jou de voordelen van de UiTPAS uit
- regelmatige vorming voor deze medewerkers zodat ze de juiste informatie rond aanvraag en gebruik van de UiTPAS kennen en ze respectvol kunnen overbrengen
- medewerkers van de mutualiteiten, verpleegkundigen, poetsdiensten aan huis, ... informeren over de UiTPAS zodat ook zij mensen hierop kunnen aanspreken

Antwoord Schepen Storms

Verhogen van de zichtbaarheid:

De Schepen vindt dit belangrijk. Er worden inspanningen gedaan om de zichtbaarheid te verhogen. Het logo van de UiTPAS komt meer en meer in beeld bij de aanbieders. Zo worden de UiTPAS-stickers meer en meer uitgehangen in de cultuurhuizen en worden er affiches boven de zuilen geplaatst. Op de website is er een rubriek 'UiTPAS in de kijker'. Activiteiten waar je de UiTPAS kan gebruiken worden hier gefilterd. De website van De Centrale is een voorbeeld voor de hele sector. Er is inderdaad nog heel wat werk aan de winkel om de UiTPAS bekend te maken. De schepen erkent dit als aandachtspunt.

Mondelinge (proactieve) communicatie en vorming:

Het is niet fijn om te horen dat mensen met een UiTPAS aan kassentarief aan de kassa nog steeds slecht behandeld worden. De kaart ziet er hetzelfde uit voor iedereen, waardoor stigmatisering vermeden zou moeten worden. Er wordt verder vorming gegeven om aanbieders hier attent op te maken. De schepen stelt voor om de getuigenis van deelnemster van de projectgroep Genoeg mee te nemen in de vormingen.

Om het aanbod en de UiTPAS meer bekend te maken, zal er bekeken worden met de Dienst Cultuurparticipatie om een mailing te doen naar organisaties die bij mensen thuis komen.

2. Toeleiding naar anderstaligen

Getuigenis gebracht door deelnemer van De Sloep vzw

Ik kom uit Azerbaidjan en heb twee kinderen. Ik ben actief in De Sloep. Daar doen we regelmatig uitstappen. Zo ben ik al naar Sint-Baafskathedraal, Lam Gods, de dierentuin, Oostende, ... gegaan. Ik vond dit leuk, omdat ik nieuwe dingen ontdekte. Door mijn situatie kan ik geen UiTPAS aankopen. Ik heb geen papieren en geen referentieadres. Moest ik een UiTPAS hebben zou ik naar het Gravensteen gaan, maar dat is nu te duur. Ook mijn kinderen zouden leuke dingen kunnen doen met de UiTPAS.

Ik merk dat veel mensen niet op individuele basis uitstappen doen. Dit komt omdat ze het Nederland niet of niet goed begrijpen waardoor ze de informatie in folders, brochures, ... niet begrijpen. Ze blijven dan maar thuis. In groep, samen met De Sloep, doen ze wel mee aan activiteiten en uitstappen. De medewerkers van De Sloep zorgen ervoor dat ze begrijpen waar de activiteiten of uitstappen over gaan.

Voorstel

- Folder en laagdrempelige handleiding in meerdere talen.
- Folder verspreiden via sleutelfiguren, verenigingen, zelforganisaties,....
- Handleiding op aanvraag laten uitprinten via stads – en OCMWdiensten
- Gebruiksaanwijzing met iconen in affichevorm als ondersteuning voor anderstaligen en laaggeletterden in het gebruik van de UiTPAS. Deze gebruiksaanwijzing hangt op verschillende plaatsen.

Antwoord Schepen Storms

Een folder maken en verspreiden in een andere taal mag het stadsbestuur niet omwille van de taalwetgeving. Verenigingen en sociale organisaties mogen dit wel.

Een affiche met iconen vindt de schepen een goed idee, maar ze kan niet beloven dat dit er werkelijk zal komen. Ze geeft het door aan CultuurNet Vlaanderen, omdat dat ook door andere regio's gebruikt kan worden.

3. Mobiel Vrijtijdsloket

Getuigenis gebracht door vzw SIVI

Sociale organisaties nemen steeds vaker een rol op als brug tussen het vrijetijdsaanbod en mensen in armoede. Enerzijds omdat de vraag toeneemt: steeds meer mensen vinden de weg naar de huidige kortingssystemen. Dit heeft tot gevolg dat de vraag naar informatie over het aanbod en omkadering toeneemt. Anderzijds omdat het tot hun missie behoort om drempels voor mensen in armoede weg te werken, maar vaak ook omdat andere actoren dit van hen verwachten.

Sociale organisaties willen zeker werken voor een brede doelgroep en zijn ook zeer opgetogen met het feit dat ze door een vrijetijdsaanbod met omkadering een ruime doelgroep bereiken, maar er moet rekening gehouden worden met de beperkte capaciteit. Zo zijn er grenzen aan de draagkracht van sociale organisaties. Deze staat niet in verhouding tot de exponentiële groei van de vrijetijdsparticipatie (projecten). Een ander gevaar schuilt hem in het feit dat een groei van het bereikte publiek enerzijds en een groei aan bekendheid van het uitgebreide aanbod anderzijds, ervoor zorgt dat niet meer kan worden ingezet op (het zoeken van) mensen die de meeste omkadering nodig hebben. Momenteel wordt erg veel ingezet op 'het aanbod naar (een beperkte groep) mensen brengen', waardoor er steeds minder ingezet wordt op 'het toeleiden van de meest kwetsbare groepen naar het vrijetijdsaanbod'. Toeleiding van de meest kwetsbare groepen vereist meer dan aangepaste communicatie en informatie. Toeleiding houdt alle extra inspanningen in die nodig zijn om mensen tot duurzame vrijetijdsparticipatie te brengen en dat vergt een goed doordacht engagement. Maar hoe kunnen we deze toeleiding dan in de praktijk omzetten?

Verder merken we ook sinds de komst van de UITPAS dat er heel wat sociale organisaties zijn die werken met maatschappelijke doelgroepen, maar omwille van diverse redenen niet intensief bezig kunnen zijn rond vrijetijdsparticipatie. Hoe maken we het ook voor hen mogelijk om toeleiding naar het vrijetijdsaanbod te voorzien, om in te zetten op vrijetijdsparticipatie, om ook hun doelgroepen de kans te geven maximaal te laten deelnemen aan het bestaande vrijetijdsaanbod?

Het afgelopen jaar gaven diverse kwetsbare groepen, evenals organisaties aan dat het opstarten van een mobiel UITpunt het ultieme antwoord is op deze vragen. De idee is van onderuit gegroeid en werd door diverse groepen en organisaties in een concept gegoten.

Voorstel

Oprichting van een permanent mobiel vrijetijdsloket. Zo komt de informatie op maat naar de mensen zelf, in de verschillende buurten en organisaties (proactief). Naast informatie is binnen het loket ontmoeting ook erg belangrijk: mensen leggen contacten met elkaar, leren andere mensen kennen,

... . Hieruit kunnen nieuwe laagdrempelige initiatieven groeien waardoor meer mensen aan het aanbod deelnemen.

Antwoord schepen Storms

De Schepen is overtuigd van het idee. Momenteel zoekt ze budget voor een proefproject van twee jaar. Er is een voorstel ingediend bij het college van burgemeester en schepenen. Er is namelijk een klein bedrag vrijgekomen voor alle schepenen. Andere schepenen mogen ook andere voorstellen voor armoedebestrijding ingeven. De kans bestaat dus dat het budget naar een ander project zal gaan. Voor of na de Gentse feesten wordt hierover beslist. Binnen het eigen budget zijn er momenteel echter onvoldoende middelen.

Voor verslag, Samenlevingsopbouw Gent vzw, 29/05/2015

Het dialoogmoment is een initiatief van Ieders Stem Telt, in samenwerking met de middenveldpartners van de werkgroep toeleiding en gebruikers van de UiTPAS.

Voor meer informatie en vragen

Samenlevingsopbouw Gent vzw, Stéphanie Staïesse, 0488 90 30 54 of 09 331 54 63
stephanie.staiesse@samenlevingsopbouw.be

Vzw Sivi, Ann Van Hoof, 0498 27 91 00
ann.vanhoof@vzwsivi.be